

**ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА
„НАША РАДОСТ“
СУБОТИЦА**

**ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ
РАДА УСТАНОВЕ
ЗА 2019/20. ГОДИНУ**

Август 2020.

Тим за самовредновање

Чланови Тима за самовредновање, за радну 2019/20. годину:

Наташа Врапчевић, васпитач, координатор Тима, Снежана Јоцић, васпитач, Виолета Врцељ Одри, педагог, Биљана Бошњак, педагог, Елза Фаркаш, медицинска сестра-васпитач у јасленој групи, Мирјана Гуриновић, помоћник директора за прву педагошку јединицу, Виолета Лошонци Слука, помоћник директора за другу педагошку јединицу, Дајана Шимић, помоћник директора за трећу педагошку јединицу, Јасмина Кукић, педагог, Марина Пиуковић, васпитач, Чила Фараго, васпитач и један представник родитеља.

Избор области самовредновања

У 2018. години је донет нови Развојни план Установе за наредних пет година. Овим документом планирано је унапређење рада Предшколске установе „Наша радост“ (у даљем тексту Установе) у оквиру 3 области квалитета рада: Васпитно-образовни рад, Подршка деци и породици и Професионална заједница учења. Овим стратешким документом су дефинисани стандарди, које треба самовредновати да би се дошло до предлога за унапређење рада Установе.

Контекст и опис процеса самовредновања

У школској 2018/19. години донете су Нове основе предшколског програма, „Године узлета“, које је наша Установа у обавези да спроводи од школске 2020/21. године. Донет је, такође, нови Правилник о стандардаима квалитета рада установе, који је усклађен с Новим основама програма. У Развојни план Установе за 2018/23. годину унети су циљеве вођени савременом концепцијом образовања и Новим основама предшколског програма. Претходним активностима за унапређење рада Установе формиран су тимови у сваком вртићу. Тимови вртића су највећим делом носиоци процеса самовредновања.

Методологија самовредновања

- Анализа Извештаја тимова вртића, стручних актива и тимова Установе
- Посматрање простора вртића (унутрашњост вртића и двориште)
- Дијалози и дискусије у којима су учествовали васпитачи, стручни сарадници и родитељи (тимови вртића, узрасни активи)
- Разговор с децом у групи, посматрање деце

- Плански су евидентирани ситуације учења ван вртића и с другим одраслима (родитељима, експертима ...) као и облици сарадње с породицом и број родитеља који се укључују
- Уз помоћ чек листе све ВО групе су у марту месецу 2020. (до изолације због корона вируса), пратиле дужину боравка деце на отвореном.
- Прикупљени подаци су анализирани, интерпретирани и сачињен је извештај.
- Анализом резултата издвојене су јаке стране и слабости у раду.

1. ОБЛАСТ: ВАСПИТНО -ОБРАЗОВНИ РАД	Опис и процена квалитета
	<p>У светлу нових Основа програма и изабраног предмета самовредновања (Физичка и социјална средина подстичу учење и развој деце) анализирали смо могућности за стварање услова за покретање акционих истраживања. Истраживања праксе која су покретана су се након извесног времена гасила због сагоревања учесника и многих препрека које су се појављивале. Неке од њих су: превелики број деце, уклањање паноа из ходника вртића, стари намештај који је немогуће померати и реорганизовати... Заједничко учешће васпитно-образовних радника и стручњака других профила би допринело сагледавању различитих перспектива, подели одговорности као и задужења у покретању и вођењу промена. Увидели смо да би даље иницијативе могле да иду у правцу укључивања представника различитих интересних група у процес сагледавања и мењања ВО праксе.</p> <p>Пратили смо број група у којима су се реализовали пројекти. Пројектно планирање је заступљено у 32 вртића што представља пораст у односу на прошлу годину када је број вртића у којима су се реализовали пројекти износио 25. Што се броја група у којима су се реализовали пројекти тиче ове године тај број износи 81 што је пораст у односу на прошлу годину када су се пројекти реализовали у 51 групи. Број вртића који су своје пројекте представили на неком од стручних тела и стручних скупова је 22. Иако је број група повећан, анализирајући извештаје, може се уочити да је и даље присутно мешање пројеката и пројектног учења са акцијама и неким другима активностима које реализују у вртићу. Постоји, такође, потреба да се појасни разлика између тематског и пројектног планирања. Учешће установе у међународним пројектима - еТвининг , iEARN, SDG, Erasmus глобални пројекти пружају подршку јачању компетенција васпитача за реализацију во рада по принципима пројектног учења.</p> <p>У оквиру ове области пратили смо колико васпитачи користе ресурсе локалне заједнице, на тај начин што користе просторе ван вртића за учење. Места која посећују су обично пекара, пијаца, игралиште, ватрогасац, библиотека... Најбројније су посете ради презентације одређених занимања. Пројекти у Установи, као што су „Вртић у шуми“, Сецесија и линија“, пројекти у склопу SDG програма, etwinning и Ерасмус пројекти, пројекти Националне Географије, iEARN пројекти, подижу квалитет учења и</p>

ВО рада. Подржани од стране стручних сарадника и координатора за пројекте, ови пројекти представљају новину за учеснике (децу, васпитаче, стручне сараднике, представнике локалне заједнице) и самим тим су инспиративни и отварају велике могућности за креативност, мале пројекте на нивоу вртића.

За време изолације због КОВИД-а 19 Тим за дигиталне активности установе организовао је многобројне мини пројекте (у склопу SDGs програма). Током реализације васпитачи и деца су развијали своје дигиталне компетенције. У овим пројектима учествовало је више од 75% вртића.

Слично томе су и увиди у вези с укључивањем других одраслих као експерата за одређену област. Наш највећи ресурс у овој области су родитељи. Укупан број васпитача који организују прилике за заједничко учење деце и одраслих је 162 што значи да нешто мање од 50% васпитача обезбеђује подстицајну средину за учење деце омогућајући деци да уче са другим одраслима. Како би се мотивисали и остали васпитачи да у процес учења укључују и друге одрасле потребно је презентовати искуства из наше установе али и из других вртића. Поред овога, важно је и организовати размене на нивоу вртића и истраживати разлику између прилика за учење на којима одрасли подучава децу и оних у којима деца и одрасли уче заједно.

Иако постоје вртићи који су направили помак у организовању простора за боравак деце на отвореном, доминира и даље доживљај од стране васпитача да је боравак на дворишту нека врста великог одмора. Овај велики одмор се скраћује ако се у радној соби ради нешто што је важно деци или васпитачу или због лошег времена. С друге стране се продужава ако је време лепо и ако нема неких задатака и обавеза које треба завршити, а које се обично завршавају у радној соби. С тим у вези, могло би се закључити да је учење најчешће нешто што се ради у соби, за шта су потребни посебни услови, а пре свега, контрола одраслог. Боравак на отвореном није интегрисан у ВО рад. Постоје ВО групе (нпр. јаслене) које због организационих разлога уопште не бораве на отвореном.

НЕОБЛИКОВАНИ И ПРИРОДНИ МАТЕРИЈАЛИ

Предмет самовредновања васпитача је био доступност необликованог и природног материјала. Резултати показују да је у око 50% група деци омогућено да слободно користе ове материјале. Ситуација је промењена у периоду од јуна па надаље због појачаних хигијенских мера што утицало да се ови материјали слабо или никако не користе у раду са децом.

Како би се повећао број група у којима се користе наведене врсте материјала у складу са Правилником потребно је да се континуирано представља значај и искуства васпитача из наше установе и из других установа и вртића у коришћењу ових материјала како би се и остали мотивисали да их користе у раду. Било би значајно организовати радну групу која ће обезбедити услове и дати сагласност за коришћење разним материјала у соби и

дворишту како би се сагледавали проблеми и донео јединствен став у вези са опремањем простора.

Васпитачи наводе да недостатак ниских полица и разних врста контејнера (кутија, посуда...) отежава обезбеђивање доступности природног и необликованог материјала деци.

2. ОБЛАСТ: ПОДРШКА ДЕЦИ И ПОРОДИЦИ

Опис и процена квалитета

Предмет вредновања у овој области су били стандарди: Установа сарађује с породицом и локалном заједницом и Установа је сигурна и безбедна средина.

У свим вртићима су формиран тимови вртића, који чине родитељи, васпитачи, стручни сарадници и помоћници директора. Задатак тима је да испита потребе и васпитно-образовне ставове родитеља тог вртића и да сачини акциони план за унапређење услова за боравак и спровођење ВО рада. У Установи се реализују програми који имају за циљ имају јачање родитељских компетенција и индивидуализацију приступа породици: "Заједно у адаптацији", "Заједно у припреми за школу", "Ја полазим у школу", "Моја изложба", инклузивни програм "Вртић по мери детета".

Праћени су и на основу анализе Извештаја о реализацији Акционих планова вртића вредновани облици укључивања породице у живот вртића. Број пројеката који се покрећу у вртићима и у које су укључени родитељи износи 102. Број организованих акција на нивоу васпитне групе или вртића, где спадају и разне посете и излети, износи 154. У току године је организовано 208 отворених дана који обухватају и креативне радионице.

У односу на предходни период, примећује се повећање броја родитеља који се укључују у пројекте који се покрећу на нивоу група или вртића. Остали подаци се не могу поредити са онима у претходној години због рада у ванредним околностима и забрани уласка родитеља у вртиће.

Специфичност у остваривањем учешћа родитеља у животу и раду вртића се ове године огледала у онлајн комуникацији и проналажењу начина учешћа родитеља у онлајн раду вртића. Родитељи су се у онлајн пројекте укључили заједно са децом . Осим реализације активности пројеката, родитељи и деца 2 вртића су се укључили у онлајн међународне сусрете са децом, васпитачима и родитељима партнеерских земаља. Учествовали су и у глобалном онлајн презентовању пројекта "Water is life".

Битан податак је и начин на који се родитељи укључују, да ли само прате васпитаче или активно доприносе својим идејама и компетенцијама, на основу информисаности и

заинтересованости за дешавања и квалитет живота вртића. Тај моменат би у наредном периоду могао више да буде у фокусу праћења и вредновања ВО рада.

У Установи се, кроз различите видове, породици пружа подршка у јачању њене васпитне улоге. У Извештајима о реализацији Акционих планова вртића евидентирани су облици сарадње с породицом и проценат учешћа родитеља у њима.

Индивидуални разговори са родитељима су заступљени у мањој мери него претходне године али су организовани облици пружања онлајн подршке за родитеље који су за тим исказали потребу. Непохађање вртића или похађање у мањој мери због ванредних околности које су узроковане пандемијом, утиче на слабију покривеност родитеља подршком васпитача и стручних сарадника. Ово је свакако изазов којим ћемо се у наредном периоду бавити.

Број одржаних тематских предавања је износио 16, тематских радионица 69 и едукативних радионица 14. Подаци се не могу поредити са онима из прошле радне године због немогућности организовања ових облика пружања подршке родитељима у ванредним околностима.

У Установи се проверавају ризици за безбедност, чиме се стварају услови за сигурну и безбедну средину. Установа има Програм заштите деце од дискриминације, насиља, занемаривања и злостављања. Тим за заштиту деце од дискриминације, насиља занемаривања и злостављања планира превентивне и интервентне активности у складу са структуром Установе. Постоји Централни тим (директор, секретар, стручни сарадници, помоћници директора и представник родитеља) и Подтимови на нивоу вртића (помоћник директора, шеф вртића, педагог, психолог и родитељ). У свим вртићима постоји Програм заштите, плакати с Протоколом поступања у ситуацијама насиља и обрасци за евиденцију насилних ситуација.

Родитељи су информисани о врстама дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, о начину превенције и процедурама у случају појаве насиља. Унутрашња заштитна мрежа реагује у свим случајевима насиља. Кад постоје тешкоће у препознавању и дефинисању насиља, консултује се Школска управа у Сомбору. Установа сарађује са спољашњом заштитном мрежом. У наредном периоду треба повећати рад на превентивним мерама у раду с децом и родитељима.

Родитељи деце са сметњама у развоју добијају стручну подршку у виду саветодавног рада. ИОП тимови за поједино дете се организују у континуитету. Родитељи добијају подршку у току адаптације детета на вртић. Укључени су у цео процес као партнери васпитачима и подстакнути да активно подрже своје дете током адаптације, непосредним учешћем у животу вртића.

У наредном периоду је потребно на стручним активима интензивирати презентовање искустава васпитача и стручних сарадника у вези с пружањем подршке деци и породици.

**3. ОБЛАСТ: ПРОФЕСИОНАЛНА
ЗАЈЕДНИЦА УЧЕЋА****Опис и процена квалитета**

Квалитет рада Установе у овој области је вреднован кроз стандард: У Установи се негује клима поверења и заједништва.

У Установи постоји потребна документација (Правилник о понашању деце, родитеља и запослених у Предшколској установи "Наша радост", Протокол о сигурносно заштитним мерама и поступању у ризичним ситуацијама) којом се регулише понашање и одговорност свих. У случају непоштовања норми и правила, предузимају се предвиђене мере. Запослени и родитељи су на различите начине упознати с правилима, процедурама и одговорностима.

На активима и тимовима се води дискусија о актуелним стручним темама а закључци с тимова и актива се не преносе у довољној мери свим запосленима. Ово је потребно променити организовањем нпр. већег броја ВО већа (са мањим бројем учесника) и организовањем педагошког колегијума. На тимовима који броје мањи број учесника дијалог и дискусија су ефикаснији. Активи организовани по узрасним групама не омогућавају ефикасан дијалог и дискусију због великог броја учесника. Најчешће је активно само неколико учесника.

Покретање акционих истраживања, у циљу унапређења васпитне праксе појединих група и вртића, је у зачетку. Онима који су се упустили у тај процес, потребна је подршка да своја искуства презентују и поделе с колегама на стручним активима и тимовима. Примери добре праксе се размењују у оквиру рада стручних актива и кроз процес хоризонталне евалуације.

За време периода изолације, основана је затворена Фејсбук група: "Васпитачи Предшколске установе Наша радост" у којој је преко 200 васпитача размењивало идеје, материјале, примере добре праксе, информације о различитим онлајн стручним усавршавањима.

Постоје информатори о различитим програмима (Добродошлица, Заједно у адаптацији за јаслице и вртић, Водич за родитеље - На путу до школе, Зрелост детета за полазак у школу, Агресивност и решавање конфликта, Дисциплиновање детета, Асертивна комуникација).

Све чешће се организују заједничке акције и активности на нивоу вртића, у које су укључени сви запослени тог вртића. Они се договарају шта ће предузети, како ће пратити дешавања и шта ће тиме добити, лично и као заједница која учи и напредује.

У Установи се континуирано, организују различити видови стручног усавршавања, према плану и приоритетима, који су заједнички договорени. С обзиром на број акредитованих и интерних семинара и вебинара који су одржани ове године, премашен је критеријум од 20% запослених који су били укључени у едукацију из области пројектног учења, комуникације и решавања конфликта.

Што се тиче функционисања запослених у различитим проблематичним ситуацијама, започете су дискусије о оптималним начинима поступања, што се заснива на анализи досадашње праксе. У плану је израда Протокола за поступање у проблематичним ситуацијама, на којој ће се тимски решавати досадашње тешкоће и утврдити најбољи начини функционисања у наредном периоду.

Тимови вртића обезбеђују реализацију различитих врста активности у којима сарађују васпитачи, медицинске сестре-васпитачи, стручни сарадници, помоћници директора и родитељи, као и представници локалне заједнице. На основу извештаја о реализацији активности из акционих планова вртића увиђа се да постоји потреба за унапређивање тимског рада свих запослених у поједином вртићу, заједничком планирању и реализацији васпитно-образовних активности у виду пројеката.

У Установи је потребно унапредити сарадњу и међусобну информисаност између руководећих, стручних и саветодавних органа.

Процене запослених и родитеља у смислу пријатности амбијента и утиска добродошлице се разликују од вртића до вртића. У великом броју вртића не постоје посебне просторије за разговор с родитељима, него се за ту сврху користе канцеларије за васпитаче, тако да уређење тог простора није адекватно опремљено у ту сврху. Прилазне рампе постоје у веома малом броју вртића. Ходници у неким вртићима не омогућавају дуже задржавање родитеља у вртићу. Потешкоћу у комуникацији са родитељима представља непостојање огласних табли у ходницима вртића као и забрана уласка родитеља до собе (у периоду од јуна 2020. године) Исто тако, презентација во рада у вртићу и приказ учења и напредовања деце родитељима није могућ јер не постоје панои у вртићу. Због неусклађености захтева комуникације и сарадње с родитељима и безбедносних разлога (пожарни пут) ходници су огољени и непривлачни за дуже задржавање, боравак и заједничке активности деце и одраслих. Недостаје позив за добродошлицу и предвиђено место где родитељи могу да седну и сачекају своје дете.

Процес хоризонталне евалуације, који би васпитачима омогућио квалитетну размену и учење је у зачетку. Васпитачи и деца реализују сарадњу с различитим институцијама (културним, образовним ...) у циљу остваривања програмских циљева.

Један од начина промоције предшколске установе је одржавање манифестација. Ове године је одржана Дечја недеља. Клинцијада се није одржала. Установа се у јавности приказује и кроз реализацију различитих пројеката на нивоу групе, вртића и Установе, кроз еколошке пројекте, е Твининг пројекте, Еразмус+ пројекте, iEARN и кроз учешће

на различитим манифестацијама за децу и на стручним скуповима на којима се излажу стручни радови који приказују во праксу наше установе. Промовисање рада установе реализује се и кроз Еразмус пројекте К 101 и К 229, јер подразумева мобилности учесника који се упознају са едукативним системима партнерских земаља, начином организације рада у нашим вртићима, упознавањем са елементима културе и традиције партнерских земаља. Број радова и учесника стручних скупова је ове године био мањи него иначе због недостатка финансијских средстава.

Рад Установе се презентује преко веб странице Установе, телевизије, радија и новина. Потребно је унапредити сајт установе како би се родитељима и запосленима и другим заинтересованима и на овај начин презентовала стручна подршка.

ПРЕДЛОЖЕНЕ МЕРЕ

ОБЛАСТ:

Васпитно образовни рад

Предложене мере	Начин праћења
- Опремити простор вртића намештајем и материјалима који ће подржати истраживање и различите видове изражавања деце: покретне полице, полуобликовани и необликовани простори који позивају на сарадњу и активност	- Извештаји о раду Тимова вртића
- Организовати учење деце на различитим местима, у и ван вртића, у локалној заједници	-Извештаји о раду Тимова вртића
- Планирати васпитно-образовни рад који је заснован на омогућавању деци да истражују, решавају проблеме и проширују искуства, кроз учешће у активностима и пројектима, који се покрећу на нивоу групе или вртића, уз учешће родитеља и локалне заједнице	- Извештаји о раду Актива и Тимова вртића

ОБЛАСТ:

Подршка деци и породици

Предложене мере	Начин праћења
-----------------	---------------

- Развијати различите врсте подршке породици у остваривању њене васпитне улоге и обезбеђивати већу индивидуализацију у приступу детету - кроз индивидуалне разговоре с родитељима	- Извештаји о раду Тимова вртића - Извештаји о раду Педагошког колегијума - Извештаји о раду Актива - Извештаји о раду стручних сарадника
- Развијати сарадњу с родитељима приликом планирања, реализације и евалуације различитих активности у вртићу	- Извештаји о раду Тимова вртића
- Омогућити свим родитељима да се на различите начине укључе у живот и рад вртића укључујући и онлајн активности	- Извештаји о раду Тимова вртића

ОБЛАСТ: Професионална заједница учења	
Предложене мере	Начин праћења
- Формирати активе односно заједнице учења према критеријуму заједничке теме за истраживање и усавршавање како би се постигла ефикаснија размена, учење и развој.	- Извештаји о раду Актива
- Рад стручних органа заснивати на критичком сагледавању праксе, истраживању праксе, процесу рефлексije, сагледавању различитих перспектива, вођењу дискусија, размени искустава	- Извештаји о раду Актива, Тимова и Педагошког колегијума
- Презентовати процесе критичког сагледавања и истраживања праксе као и активности које су на основу тога предузете, укључујући и ефекте и промене које су настале у пракси	- Извештаји са Васпитно-образовних већа, Актива, Тимова, Педагошког колегијума
- Обезбедити подршку запосленима за овладавањем информатичке писмености као предуслова за ефикасну размену информација	- Извештај Тима за стручно усавршавање
- Дефинисати протокол поступања у проблематичним ситуацијама у чијем	- Извештај о раду Стручног колегијума, Педагошког колегијума

настанку ће учествовати руководећи и стручни кадар	
- Обезбедити подршку за спровођење заједничких акција /активности /пројеката на нивоу вртића као и на нивоу више вртића	- Извештај о раду Стручног колегијума, Тимова вртића
- Унапредити процес међусобног информисања и сарадње између руководећих, стручних и саветодавних органа	- Извештај о раду Стручног колегијума
- Побољшати међуљудске односе међу запосленима	- Извештаји Тимова вртића и Стручног колегијума

Извештај о самовредновању рада Предшколске установе „Наша радост“ за 2019/2020. радну годину,
усвојен је на седници Управног одбора дана ...15. 09.....2020. године

Председник Управног одбора:
Давор Дулић, проф. физичког васпитања

